

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Analýza sociálních sítí aktérů činných v území vnitřní periferie na pomezí středních, západních a jižních Čech**

Autor práce: Bc. Hana Izakovičová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Cílem diplomové práce bylo identifikovat a charakterizovat sociální sítě a vazby mezi aktéry veřejného, neziskového a soukromého sektoru působících v území vnitřní periferie, jež se nachází na pomezí středních, západních a jižních Čech. Tento cíl autorka větví do několika dílčích cílů týkajících se velikosti, hustoty a uspořádání existujících sociálních vazeb v území a komparace jednotlivých mikroregionů.

Zaměřením práce autorka částečně navazuje na předchozí výzkumy v rámci řešené bakalářské práce, ale zejména navazuje na již tradiční výzkumy periferních oblastí realizované na domovském pracovišti. Tentokrátě nicméně trochu „vybočuje“, a to směrem k analýze sociálních sítí, což je ale v souladu již dlouhodobým trendem řekněme sociologizace geografie vybočení správným směrem. Zároveň představuje zaměření práce jeden z nových a relevantních směrů, kterým by se výzkum fenoménu měkkých faktorů rozvoje periferií měl ubírat.

Trochu problematický mi přijde výčet výzkumných otázek navázaných na cíle práce, který je poměrně ambiciózní a možná bych se v tomto případě držel pravidla „méně je více“, či-li zaměřit se na hlubší ověření jen některých výzkumných otázek současně podložených teoretickými pracemi, což postrádám. To se ale na druhou stranu netýká navíc stanovené hypotézy o aktivní roli místní veřejné správy jako klíčového aktéra pro místní rozvoj.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Z teoretického hlediska se práce opírá o relevantní zdroje. Autorka prokázala, že tyto zdroje pečlivě prostudovala a provedla jejich rešerši.

Nicméně, musím podotknout, že i když se obhajob bakalářských a diplomových prací na téma „periferie“, „sociální kapitál“, apod. formou tedy psaní posudků neúčastním v posledních letech prakticky vůbec, přijde mi, že se v teoretických částech těchto prací opakuje stejný tentýž balík literatury. Příkladem mohou být klasické práce s 80. a 90. let min. století (periferie v Česku viz Musil 1988 a další, soc. kapitál/soc. síť viz Putnam 1993 a další). Tyto práce byly svým způsobem průkopnické a inspirativní, ale co se děje v současnosti? Zkoumá někdo zejména ze světových autorů (mimo Česko) hlouběji daná témata?

Z mého pohledu dále postrádám hlubší diskusi a autorčino stanovisko/názor k teorii sociálních sítí ve vztahu k sociálnímu kapitálu (sociální síť jako jedna ze součástí soc. kapitálu?) a lidskému kapitálu (vliv na kvalitu soc. sítí?). Jaké jsou souvislosti mezi těmito koncepty?

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

K metodice práce nemám zásadnější připomínky. Autorka zevrubně popsala použité metody (zejména analýza sociální sítě a analýza obsahu dokumentů) a upozornila a náležitě okomentovala úskalí jejich použití (v případě analýzy sociálních sítí např. srovnatelnost území). Dále náležitě vysvětlila metodické problémy, se kterými se potýkala. Pozitivně také hodnotím osvojení si práce se SW UCINET, který posloužil pro výpočty charakteristik sociálních sítí, a také zdařilé grafické výstupy.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Situační analýza dotčeného území je přiměřená. Jsou zde navíc diskutovány výsledky provedených výzkumů v dotčeném území týkající se periferií a také venkova. Nejpodstatnější zjištění jsou na závěr přehledně shrnuta do několika bodů.

Vlastní popis zjištěných výsledků je velmi detailní opřený a kvantitativní charakteristiky sociálních sítí se zaměřením na komparaci zkoumaných území.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Bez zásadních připomínek. V závěru práce se autorka vrací ke zodpovězení výzkumných otázek a také hypotézy a snaží se je konfrontovat s odbornou literaturou, resp. výsledky jiných autorů. Správně se také snaží nastínit další možné směry studia.

2. Formální náležitosti práce (*zatrhněte Vaši volbu*)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (*vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.*)

K formální stránce práce nemám zásadní připomínky. Stylistická úroveň je výborná. Kvalita formální stránky práce trochu pokulhává (viz např. číslování kapitol, chybí kapitola č. 4). Citační úroveň – viz mé komentáře v části Práce s literaturou.

Jinak diplomová práce by dle mého mínění mohla být více doplněna grafickými prvky – grafy, obrázky, diagramy tak, aby se snížila jistá monotónnost při jejím čtení.

3. Souhrn**Celkové zhodnocení práce** (*vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Diplomová práce kolegyně Izakovičové odpovídá, podle mého názoru, standardu, který je na tento typ prací kladen. Zapadá do mozaiky příspěvků orientovaných na poznání měkkých faktorů rozvoje periferních oblastí. Je potřeba vyzdvihnout autorčino rozhodnutí řešit předmětnou problematiku, na poli soc. geografie, resp. výzkumu periferních oblastí, ne zcela běžnými a rozšířenými metodami. Předloženou práci doporučuji k obhajobě.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

1) Teorie – jak se autorka dívá na problematiku vztahu mezi sociálními sítěmi a sociálním kapitálem? Jsou sociální sítě tím hlavním komponentem, který tvoří sociální kapitál, anebo jsou opravdu důležité i ty další komponenty, které někteří autoři zmiňují, tj. důvěra a občanské normy a hodnoty?

2) Metodika – dokáže autorka odhadnout, k jakým by došla identifikovaným aktérům, kdyby aplikovala např. metodu „sněhové koule“, jejíž použití by mohlo být z mého pohledu velice slibné a přispělo by k identifikaci aktérů a institucí, kteří nemusí být veřejně až tak viditelní/viditelné, ale mohou za nitky v území tahat?

3) Metodika – může autorka vyvrátit moji domněnku, že zvolenou metodou identifikace aktérů byly jaksi předem vyřazeni aktéři/organizace/instituce soukromého sektoru (viz i Příloha 1 diplomové práce)? Myslím si totiž, že o subjektech veřejného a neziskového sektoru je, oproti soukromému sektoru (nemají na to čas, nechtějí prozrazovat své strategie/plány, apod.), z principu k dispozici více informací, a také většina periodik je vydávána právě zejména veřejným sektorem (radnice, apod.).

4) Výsledky – může autorka pohovořit o tom, co je jí podařilo zjistit ne o kvantitě, ale o kvalitě sociálních sítí/vazeb v území?

Děkuji.

Datum: 24.8.2021

Autor posudku: RNDr. Jan Pileček, Ph.D.

Podpis:

